Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДОЛА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 27 ДЕКАБРЬ, 1986 ШУ. ★ № 155 (7346). ★ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

25 декабре хиннача заседание КПСС ЦК Политбюро хьежар советски доазол дехьарчен организацеина а фирмаша а дакъа а доаздеш СССР-ге цIахьа йолча предприятеш оборудованеш хьаяра а цар балха а дешашна.

Из дош дувцача хана белгалдаккха ши хиллара, уж объединенеш хьаелта КПСС XXVII съезда решенеша хьежка Советски пачхьалкхехкеран аразьара экономически предприятеша цхьа на производственни болх белгалдаккха, дIаэо дегIадоладара йола организационни, экономически правовни кIийленаш могалъ. Цхьана къахьегара уж керда формаш тIаеран а социалистически принципаш а дешаран, комсомольцаша, вахьеларамош ча тIоаттIа харцаьха доарХ1 Алма-Ате хинна национализмагара доагIа гIулакхаш, уж дэра цIур беллараатта таIзар дар дIа а дех. Компетенти органаша тохкаш да порядкаш толкьабуй, хуллинаш деладаьрийш паразитически элементий гIулаех. Политбюро Казахстана Компарте цIкъана тIедиллад хиннача событеш техка боьхонца йодза а къахьегарамошта хьежка а къахьегарамошта хьадем боллаш динагIа патриотически интернационализм ниех къолам балара, кадраш кийчъяран дIа-са нийсьяраш, Советски Союза къоначу республикашцара вежарашца доал бувалмаш вIоаргIдера дивза дардоаца гIулакхаш де а.

Политбюро могъаьй новкъоста М. С. Горбачева Афганистана Халкъа - Демократически парте цIк Генеральни секретараца Наджибболл янга вереговорий итогаш. Белгалдаьккхад шин мехка новкъе исторически хьахинна дина доаларах чIоагIа хилар, уж цIьхартараца нийсъо йолаш а вIашн лорхIаш а хилара принципаш лелаеш хилар чIоагIдир негеровний атмосферин чулоцамаш. Тайп - тайпарча доаъхошка СССР-ни ДРА-ни доттагIаша вIашн пайдане цIьхана къахьегарга бернате дегIадолладара раьза хилар. чIоагIдьаьд КПСС XXVII съездо оттабаьча пачхьара хьежка дIахо а советско-афгански гIулакхаш вай халкхий хьашташта, региона дерригача мехкий кхерамаш дехьаташта дегIадоладаре дина Советски Союзо шийтара мел доагIар дергхилар. Политбюро белгалдаьккхар гучеи халкъашта коьъерча имперциалистий реакце региональни ниэашеи ший вахар шийна дезаяча тайпара де йинн йолча боьхьонах дакха гIертаеи дерашта къоначул дина дувьал латтача афганский халкъаца безам болашш хьаллоацаьш советски мех хуржилар. Дизза хьалхаш цъам бартадоладараг, гуверений, ший лоIаме, кхычаех дIа да ахеташ Афганистан хилийтара гIладерзадь афганский кулгалгой гIулакхаш. Аразьара юкъеделгаллга соцадареп уж юхадолладергдоацилгга тешшаме хилийтаеи вIашн тIа ма хьашта сихгаIа политически тоIдь хила деза ДРА-на гонаьзара хьал, цо тIаккха сихдергдер уж мехка правительстота дегIадоладаре яха цигта йоле советски эскара хьыда доазул йола контингент цIайзаргIилга.

Политбюрос ладийтар Вьетнама Коммунистически парте VI съезда балха юкъе КПСС делегаце дакъа лацарах КПВ ЦК Генеральни секретараца Нгуен Ван Линга, Вьетнама хьаьчь хулгIохошца вIашагIкхетарехь - ньча беседеи - новкъоста Е. К. Лигачева бьча хоамга. Белгалдаьккхад Вьетнама коммунисти форум КПВ берригача балха тIа доарХ1амеча хувцама пункт хинна хилар, цо социально-экономически дегIазаза массе а оагIорхьара стабилизацеи ара, социалистически индустриализацеи сихъара, мохк социалнима новкъа дIаэо бахара ona хьалаш хьадара тIадерзадьа гIулакхий реалистически программа оттаяр. КПВ VI съезда итогаш Хьоме хинна беседашца терхьал а еш советски министерствашкеи ведомствашкеи ьинаш СССР-ни СРВ-анеи юкъера экономически Интма-технически цхьана къахьегарга дIахо а дегIадоладара. цун эффективность хаддаза лахьъара дола хьадда гIулакхаш йоаIаш вIашагIкхетарехь - ньча беседеи - новкъоста Е. К. Лигачева бьча хоамга. Белгалдаьккхад Вьетнама коммунисти форум КПВ берригача балха тIа доарХ1амеча хувцама пункт хинна хилар, цо социально-экономически дегIазаза массе а оагIорхьара стабилизацеи ара, социалистически индустриализацеи сихъара, мохк социалнима новкъа дIаэо бахара ona хьалаш хьадара тIадерзадьа гIулакхий реалистически программа оттаяр. КПВ VI съезда итогаш Хьоме хинна беседашца терхьал а еш советски министерствашкеи ведомствашкеи ьинаш СССР-ни СРВ-анеи юкъера экономически Интма-технически цхьана къахьегарга дIахо а дегIадоладара. цун эффективность хаддаза лахьъара дола хьадда гIулакхаш йоаIаш вIашн

МОСКОВСКИ ОБЛАСТЬ. Купавинским биткьа маша беча фабрикера коммунист Молотинов Геннадий Афанасьевич керта латтача заданий комплексни дIаэа коллективна «Хьара балха моттиг дина къахьегарца — тIехдина продукци ораахецна предприятеста ярача девиза. Цо социалистически яхь вIашагIкъйолла ьинна инициатива дуьл выступлени йир.

Из патриотически юхьиг фабрика коллективе шера дIа-хьа яьржар. Кердача тайпара болх бу хIанз ши эзар гаргга болхло чувоагIача предприятеге ерригача бригада. Купавина текстильщикаша 40 тайна кIада ара а хедаш 400 адресах дIаэа бохийт. «П» яха индекс а латтош тIедилга доза а йа. Ва 90 процент хул. Лакха дикад Йола продукци ораахецна геттара дина хьокхамаш гайтар Купавинский биткьа маша беча фабрикана диаэа СССР Госстандартен ВЦСПС-ен дипломаш деннад.

СУРТА ТIА: санитарно-промышленни лаборатореш болхлой (ьардехьара аьттеха) лаборант Еремеева Людмилан техника хкерамалеп отдел инженер Борисова Ольгаи ткацки цехерча сердалга, фе цIеналга хьожаш ба.

ТАСС фотохроника.

РСФСР БАХАЧА ДУККХА БЕРАШ ДАЬЧА НОАНОШТА «НАНА-ТУРПАЛ» ЯХА ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума

У К А З

Итт а яхь дукхаха а бераш дьача, уж хьалхехьаьь ноаношта «Нана-турпал» яха орден а луш «Нана-турпал» яха сийлен цIи дойлаг

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР-е ГIОЛЛА

Бузуртанова Османа Асьета — цIен-нанна, Назрановски район.

Губаева Айзана — цIен-нанна, Ножай-Юртовски район.

Даудова Макхана — «Лермонтовский» совхоза болхлоча, Ачхой-Мартановски район.

Иванова Любовь Васильевнана — цIен-нанна, Шелковски район.

Магомедова Сина Ахмедовнана — болхлоча, город Грозный.

Мажиева Бексолта Лейлана — цIен-нанна, Назрановски район.

Мусполъгова Дзарахмата Доахана — цIен-нанна, Назрановски район.

Успаева Хаврана — Шерипова цIерагIча колхозница, Ножай-Юртовски район.

Фершуева Мухьмада ПьатIаматан — КПСС XX съезда цIерагIча колхоза колхозница, Сунженски район.

Юнусова Таисата — «Лермонтовский» совхоза болхлоча, Ачхой-Мартановски район.

Янарсанова Ахьмада Тамарена — цIен-нанна, Назрановски район.

СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель А. ГРОМЫКО.
СССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1986 шера 15 декабре.

ОВСАРЕ КЪАХЬЕГАШ ЧАКХДАККХА ШУ!

ЯХЬА ДНЕВНИК

Лаьрхlар кхоачашду

Шоаш шийталагIча пятилетка хьалхарча шера тIаийца доккхий денхараш дахьа хьалха кхоачашдара шиъ хьалха яхь деш къахьегача Грозненски цIагIа къахьегарга йолча комбината болхлоша биэза пайда ийбу ерригача тарюпехи кхоачамехи.

Цудухьа цхьаьнга бутт Пайдаийтабан цар тIе-пайца денхараш дикка тIехнохоаш да деш. Иштта къахьийгача комбината количественно башха-башха производственни хьокхамаша чакхдоккхаш латтер ер шу. Шу долладечча дена хIанзлехьа но пачхьалкхен лаьрхIачул совгIа маьхьлъыккхай 28 эзар сом мах бола тайп-тайпара продукци. Задней совгIа арахийгай 265 эзар сома маьха товарни продукци. Толамца кхоачашдар да поставкаш яра тIаийца денхараш а.

Уж тIехьарча хана комбината болхлоша чIоагIа йоаIаш юхалкъа эша товарш дуьхгIа арахецара, цар ассортимент шерьяра. Цу дьалъе дика кайоадаш къахьег- цар уж шера. Духьхал дIабохъа цIьхьйтта бетта планан совгIа цар арахийгай 458 эзар сома маьха халъхъа эша товарш.

Арахецача продукцеча Дадолда мах лохбараъ уж шера комбината коллективо производственни хоодаш итт эзар сом. Кlеэигчун а дукхаччи а кIом барах, заданеч совгIа* продукци маьхьлъыккхарх планан совгIа 30 эзар сом пайда баьб пачхьалкхоча. Къахьегамга оьсарле лаьхьъяра цIьхьйтта бетта планаш 106,6 процент кхоачаш а яь, соахха уж хана хинначул 10,5 процент лаьхьыйл цар.

Къаьста дика болх а беш, эявоберча участкаш юкъе яьрика а яхье яьлла. Латташ я уж шера мастераш Л. Налбандиан Ю. Поцелуеи нерте латтача участкаш коллективаш.

Деша дай бац

А. Шерипова цIерагIча Грозненски к ы механизаьрта чакхдоахача завода болхлоша инженерно - технически болхлоша, гIулакхерча наха донхий денхараш тIаийцадар хIиттийтарехь уж пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра. Ер шу чакхдала кхейкъосар цьа пачхьа кIийра ха шера яц. Дойче, фуд предприяте технологатта уж шера карагIдьаьнгар? Тайийна денхараш меттеп, паччьалкхеи план а хаддаза кхоачаш да еш къабогIа уж ер шу доладелча дена Лоацца хьалха уж шоай дена дай хиннабан. Духхьал цхьаьтта бетта цар ара ца хедан йисар цьа хиллин он совгIа сома маьха тайп-тайпара продукци.

Къаьста во болх беш, паччьалкхен денхараш тIадуьс а ш хьайоагIарех я. Индербиев Леча, Дадаев Юрий керте латтача цехий коллективаш. Цун керттера дьалъа да цар шоай чурча тарюнех во пайда яйбар, болхлоь къьстани царца коьъера социалистически яхьи эсала вIашгIехьякхар.

Мишта Iангара доах хьайбаш

КЕРТТЕРА ТАРО

Iуйрайна итт сахьат доалаш латтар со Сунженски районе. Цеча Эскара цIерагIча колхоза № 3 йолча шурий ферме кхьаччаа хана. Доахан дийтта а бабина, барокъашш кийо цеча уггалоле тулдуш бар доярхаш. Цхьабарах шоайла кхамъаш даш дувцаш бар, вонаш хIаьтта хьадена керда газеташ журналаш дешаш бар-гIар. Кхонача доярхай цхьа гIуппа радиоприемника говзяьха хъесташ яр. Дукха - хIаллехьа хьаьхар республика эстрадин вIлилархочун Т. Дадашева хоза оаз. Иштта а салIарех аьттув болачча - бесса - хоза лостеп бан я цIе уголок.

— Уж ч1у бос бола телевизор дIаоттае дага да тхо, йоах ферма зоотехника Б. Гандарова. — Колхоза кулгалхошка оаха заявка енна дикка ха я, банъда, фуд а хан, уж ну гIулакха дуьха тохалуш бан. IIIалъта а дехардар оаха царга. Цьайбаш леладераште эшаш я из. Тlакхха наха дезар, тIехьа ца теттаи де деза.

ТlехьагIа доахан лаггача корпусашка дика лостам бан, цена, массанахьа а пIейдон хилар зийча, коллективо пийла хьалхашца датта деккар толаме кхоачашделга ханча дагадехар соно: гIулакхаш дика леларе бабанан уьхаза къаьстегна оаьт сий дар доаге- Ма дарра дийнаеа, да, да а да из ишгта — наьха йоахо еча, массаза а санна толам а хул.

— Сага фактораш ма могта бизсагIа пайда ййбар, тхоай балха - тIа керттера лерхI оаха, — йоах ферма заведуноце Вышегуров Мовле. — ХIаьта хьайбаш Iангара доахача хана цун лоарХ1ам кхы а айлу. Цудухьа чIоагIа термам тIабохийтаеи лелаеш оала доярхай, слотниний балхацера безам совбоаккхилга. Доярхашца юкъе шерра йоаржаьй социалистически яьь. ХIара дийнаьъа пIеча уголоке хьагул а дале, балха итогаш юр, дувц тхоашта карагIдьаьнар, хьагу боаккх динза дисар, кхоачаьоацар. ХIаьта итт ди массаза доал дикагIолда скотинаш, доярхаш ачаьа пIемечица белгалйоаь, цар цIераш дIаэзьо сийлен Улта тIа.

Ферма коллективе дуккагIча дьаьхе наггирхоех латт. Кагий наьх ба ферма заведующи а зоотехник а. Цхьабаьъда, цо новкъарле яц ферма болхошта иной пIехарех лорхIабе. Къонабарий кьиханарий боккхагIарий опыти вIашагIкхетарах бокхха байда боал. Цунах хьа хинна хIама хила деза-ях, тахан ферма толашагIолча оаргIата кхоачаш юкъе боккхагIаращца нийсса кагирхой цIераш а йоахаш хилар. Масала, хIара дийнаьъа кхоабача IатIагара 10 килограмм шура йоаних балха йоккха опыт болуш долрас Хашаниева Халипат*с. Цхьабаьъда, цунна тIоьлкхъуьш йоагIа кьона доарха Алиева Малижа. Цо дийнаьъа хIара IатIагара 9,8 килограмм шура йоаних. Из шаихре а къаьхегамхо Октябрь 69 шу дузача дийнаьъа иной мера планаш кхоачаш чIогIаш, яьний. Цу тайпара масалаш кхы а духха да ферме. Йоьш декхарехь шура из кхоачадеш хьабоагIа рукхъуьш шерашца ферме болх беш бола доярхай Сасина Клава, Николаева Лида, Дугиева Зайхан, Хьалхалаттарий муIаграшка фо мехарий Цугрова Лейла, Бекмурзова Фатима, кхыбараш. Из деррига а хьахиннад чакхдаккхар. Цхьаьна пIайрасца дийнаьъа гIулакх формаина а доацаш, ше леладе доагIача тайпара леладараех, цун лоарХ1ам кхетабеш ихларах. Цхьаьна пIайрасца дийнаьъа ферме чахкйоах бокхан Iбарий опыт дIайбоаийтарех, кIона доярхаш Iомабара хетаьъ занятеш. Цигача царна хьаббаьнга мишта Iунад. Из доарХ1 аггара хьалха шийгара, тIаккха ший новкъосташкара доагIар дIадехаш воландаь, цун дош гIулакхаш массаза цаI долладаь. Хьалха кулгалхочун ферма ерригача коллектива омал а хинна дIаэттай. Цудухьа массадола хIаман порядок я уьхаза, хьалхаданка па деззаш хIапенча кхоачаш а ду. Доаханна хиннаьха хий меладу, доаьъар ду. Доаьъар кийлаи мара хьайбаьита дIалаш цига. Хьайбаш кхабара рацинона юкъе да тайп-тайпара, шура дукхагIа яккха аьттув кулийта доаьъар. Масала, дийнаьъа хIара кхобабача IатIта дIаду 20 килограмм сидос, 15 килограмм семаш, 5—6 килограмм свекла, 30—35 килограмм барда, шортта ча. ЦIенхаттара тIахьоьхам лоатгобу ухьаьа доаьъар зезьа оргинизаторен талант. Иъ-дукъа халагIча тIехьаьсача учхаташка хьежаьу Мовли. Уж коллективе по болх бу-ну а да. Хьалха нохоза № 1 йолча ферма заведующи вар из. М. Вышегурова цига кулгалдеча юкъа нхкоагIата деррига хана тоаг а, цуа совгIа социалистически яьь хьалхаьяннх а нарагIдьалар цунна; Ферма коллективе хьалхаьяннх пачхьалкхен планаш кхента шура йохьара шера плен. ХIара бIаь IатIта тIехье сьалкъедьаь 87 Iаса.

Малагlаш я Мовле балха къаьсьеш? Цьаьн тайпара цу хаттара иной дала хала да. Хlъта а керттердар, соца четачох, нихаца дика хинна йоаьъ башха толамаш дахар. Масалеш ко. Л. Смахтина, О. Абдулрашидов, кхыбараш.

Хьоьхамаш лаьхьара, къахьегам аттув банкъара боккха - боккха лоарХ1ам да рационализации изобретени балха юкъеъкхувлар. Уьх шера пу шин установна рационализаторша балха юкъеёлаьвй 12 предложени. Хlара шера 10 эзар сом пайда йургба цар.

Кулгалхона партийни организацеча цхьана пих оаргIабоьх хьежаьу вахаре а хьинаре даьъа лацаъа. Иштта, кастчаста цезий территеи, гонеч-ер, ер чIнашш, скверш тоаеш, лостам беш субботнике арабашна го йиш я болхлой.

Таханаш, КПСС XXVII съезда решенена дIадехараш дизза кхоачашде гIертаеи деррига советски халъъ доаллача хана болхлой-ягIа титулий лоарХ1ам лаьхьлу. Цу тайпара нах а болаш бе. Царна юкъе къаьста белгалдаккха веза къаьхегама ветеран, слесарь В. Тарасов.

Технологий болх ма хетта дIа па бохийта хкоачамбоацаран а ниислу. Царех керттера дар тоъал дийна Лашца. Къаьта межкадьта дикал а ма хетта йоацаш моттигаш я. Духьхал снабженний бекнагIа мара гIулакхаш кохатетаеи моттиг ниислаш.

В. И. Ленина цIерагIча завода кхьча подразделенеша сацна ухказа а кийчо еш бе нердача шера денз хозрасчета тIа бовлара. Цу дьалъе дукха балхаш да де лезаш. Инженерно - технически болхлоша, гIулакхерчаха агитаторша наха юкъе цуница буьзабенна кхетама болх бу. Керлача хьашате болх бара чура тароиаш дех.

Хозрасчето эгIара хьалха гIадехар да гIулакх творчески леладелга, организованность, коллективе взаимодействие. Цхьабаьъда, толамаш тайна хурга снабженцаша лертIа бийлал доаттаяр. Цу денлеш оьсьяргIа гIулакхаш деш цу хьоже динага дог доахилга яц.

А. ЗАМИДОВ.

Хьинар айдаь

Дика болх а беш, беркате къаьхегаш бе шийталагIча пятилетка хьалхарча шера Грозненски экспериментально-механически завода болхлой. Цхьаьнга бутт Пайдаийтабан цар шоашт тIаийца денхараш тIехнохоаш да деш. Иштта болх барах хIанзлехьа чIоагIъярах, задней совгIа продукци маьхьлъыккхарх планан совгIа уж шера план ханал хьалха кхоачашъяра. Ер шу чакхдала кхейкъосар цьа эффективность лаккъяра, къахьегамеи производственни дисциплина чIоагIъяра тIехьа. Цу дьалъе дика наьяннай цар. Къаьстера оьсарле лаьхьъяра задани 106,6 процент кхоачаш а яь, соахха уж хана хинначул 10,5 процент лаьхьыйл яц. Цун чотагIа хьалъя планал совгIа ара мел хийца продукци. Арахецача продукцеча дIабода мах лохбарах производственна ккодадь итт эзар сом. Ихом барен хьурмат дареи ренин чIоагIъярах, задней совгIа продукци маьхьлъыккхарах планал совгIа уж шера 30 эзар сом пайда баьб паччьалкхеиша. Шолй производственни хьокхамаш цар хетадар керда шера.

Завода производственни участкаша юкъе яьржача специалистически яхье хадданза хьалха а латташ, белгалъяьнна дика кхъаьхегаш а мастераш Налбандиан Любовь Сергеевнаи Поцелуев Юрий Григорьевичи керте латтача механически сборочни участкаш коллективаш.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ШУРЕИ ДУЛХИ—ДУККХАГIА

Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхозаш шурий фермай коллективаша юкъе яьржача социалистически яхье хьалхаяь хьинаре хьайбаГIа Аушев Ильлас кулгалду № 3 йолча ферма яр.

Шера планагIа яккха йоагIар 2150 килограмм йолаш дIабахача цхьайтта бетта хIара кхобабача IатIагара 2276 килограмм шура яьккхай цун доярнаца. Керда шу хьатIаотташ из хьокхах 2500 килограммага дIатIа а кхоачабеш планал совгIа яьккхар 350 килограмм хилийтара хьинаре къаьхегаш бе ферма болхлой.

Доярхаех дуккагIбараш шийталагIча пятилетка шолагIча шера чотагIа къаьхьегаш бе. Къаьстта белгалбаьнна Дзаурова Хьава, Албанова Тамара, Дзаурова Долатхан, Солсанова Iашат, Албанова Хади, кхыбараш. Царна юкъе яьнача яхье цхьайтта бетта хIара IатIагара эггара дуккагIа — 2847 килограмм шура яьккхай Дзаурова Хьавас. Цо яьккхачул дукха кIезигагIа йи вокх доярнаца шоай доахангара яьккхар а. Хьалхалаттача доярнаца лерхI кхарара шу чакхдоалаш из хьокхах 3000 — 3100 килограммага дIатIанхоачабе.

Толаме чакхдоанех шийталагIча пятилетка хьалхара шу къона доахан кхобабеш болча Кодзоев Iалиханен Долгиев Дауден. Дийнаьъа буси хIара бежана 630 грамм дозал IотIаделтадолийт цар, планагIа кхета доагIар 350 грамм долаш.

С. ТОВСУЛТАНОВ.

IАЛАШОНГА ХЬЕЖЖА

Уж деношка са терюам тIаззар В. И. Ленина завода йиъзагIча цеха проходной хьалтеха йоаллача «Молнее». Социалистически яхье башха толамаш дахар- ях ца дахьъала ювцар номерашш 11,22 йолча устеновкий коллективаш.

Мовлаташа болхлочунгара кулгалхочунга кхаччалаш болча наха дика кхетабу уьхаза хьалхашка латтача денхарий йоарХ1ам, иной цIенах санна дог даь прогнозаш ду. ДуьхьаьгIа хурдеках из хьадданза шоай дехьаран цар тIехнохоачаделга.

Колдентина толамашта юкъе йоарХ1аме дакъа да йIаьхий кхъьхьарча опыт йолча технологий. Царех бе боккхагIа болх операторши Н. Пенина, конструктор Масейченко, Л. Смахтина, О. Абдулрашидов, кхыбараш.

Хьоьхамаш лаьхьара, къахьегам аттув банкъара боккха - боккха лоарХ1ам да рационализации изобретени балха юкъеъкхувлар. Уьх шера пу шин установна рационализаторша балха юкъеёлаьвй 12 предложени. Хlара шера 10 эзар сом пайда йургба цар.

Кулгалхона партийни организацеча цхьана пих оаргIабоьх хьежаьу вахаре а хьинаре даьъа лацаъа. Иштта, кастчаста цезий территеи, гонеч-ер, ер чIнашш, скверш тоаеш, лостам беш субботнике арабашна го йиш я болхлой.

Дийнаьъа дешаеч вламаьлаш дир КПСС обкома культура отдела заведующе Р. А. Сайханова, НГIАССР культура министра А. Г. Киндарова, республика Госагропрома председателна хьалхаяь замести т е ля А. М. Арбиева, Шалински райпелкома председателна Х. Г. Багашева, Советски — С. З. Мусостова, кхыбараш.

Совещани чакхйолаш вламаьл дир КПСС обкома секретаре З. А. Яндиевас.

Цо белгалдаьккхар, дукхача предприятеш, болх беш йраш оргIалъа тоа а ергьяь, вай хьанарча оборудованеца IалашъергIа, керда технологеш юкъейоалаергIа, дукхагIа хьаергъя бийдал, дIаэо а дукхагIа Iилма тохкамаш дерда-

Лайийтаеа г. Алма-Ате ваха хиларах, города партийни советски активаца, предприятей, учреждений вузий комсомольцаша а Вла-ца Iекхераяи беседаш яраеи новкъоста М. С. Соломецева бьча хоамага. Из деш белгалдьккхад Казахски ССР партийни организацеша, коммунисташа, къаьхьегамхоша Казахстана КП ЦК духха ха йоаццаш хинна пачхьа пIелгаш дешаеи хилар, 1986 шера планаи заданеш толамца кхоачашъяра, республика социально - экономически дегIазаза массе а оагIорхьара стабилизацеи ара, социалистически индустриализацеи сихъара, мохк социалнима новкъа дIаэо бахара ona хьалаш хьадара тIадерзадьа гIулакхий реалистически программа оттаяр. КПВ VI съезда итогаш Хьоме хинна беседашца терхьал а еш советски министерствашкеи ведомствашкеи ьинаш СССР-ни СРВ-анеи юкъера экономически Интма-технически цхьана къахьегарга дIахо а дегIадоладара. цун эффективность хаддаза лахьъара дола хьадда гIулакхаш йоаIаш вIашн

Контрольный экземпляр

ИЗ ЮХАОАГРГА!

ЮХАНХЧАЛ

Аушев Руслана хала човнаш йир Саланг долчча районе 1986 шера 16 октябре. Техача автомата яхь чакхъьалнабар цун дегІах пехка мордагІа а хьоьхалуш дийх а доацаш.

Афганистане цо яьккхача цу дахь шу гаррта Кабулча ч. п. Руслана дуккхаза бІаргадайнад дацца яхорчашу нах легабеш. Из цунна хІанназа хиннадацар. Пхо ихетаргбоцаш ше ва аьина хеташ а вацар на, хІаьта из ихетарг мичаб аьина сатийна а вацар. Цо-м ахьметтел дика ихетадора: хьалха ч. тІехьа на, хетаргахьа, хуррдолга. ЦкъайолчА хана из мишта хиъа тарлу ихетадеш гІортар из. Цунна хоара, пхо ихетар ца хьежаш, цу дегІацара низ бохъал цу хьежаро хьаьчьал меддьаъча из хала долга. Цудухьа цу хьаьчьаъча уІда ву сагна доца дика Руслан нагахьа мара дацар цо. ТІом беча хана цу тайпарча хІамай уйлаш е мукъа хиъаш цІера алаш ийьа латта юмандир ший йоахко еш мича ух, шай наьха йоахко еш ма хулий.

Ихьан хана, массеи шу хьалха, из вІалла тешаш а вацар саго саг сага тоь тохарІа, аьчч. Автоматий Іоьалаъьнегіа шийта хьежаш бола моастагІий боьъоьна болаш хиларх тешаргволаш бІаргаго дезар новкъостех Іоуха цій. Из хилар, шоай ротацца эттара хьалхара хьарбой кооперативан дораеча хана. Афгански салташа уйлув а латташ чІожешкара Ахмадшаха банда араяккха водача хана. Мишара мохъаш ийца йолха колоннаш нахъаІоахача хана. Вешта аьчча из масса хана а хулар, цо, Аушев Руслана, кІалли сага лоадаъхоча повьъоташ де венача саго, ший дехкар яхоачанцеча хана.

Банъьдар, аьчча, цунна хоара. мичча хана цкъа пхоно ше доацарвоІаш. ТІом — яхьметтел афгански контрреволюционераша хъьабена беш бар а — ший заманаш долаш ба, хІалоа ун Іомаде яхоачам хиллал ха йолаш а хиннав из.

Аьрхіа хІама бухъьаІа Іоттаелча сайна хийтар таннагара вогда хьуламала тебаа водача хана пхо кхийтача. Банъьда, юхьсаца йиш йолаш дацар гІуларх, аттара кхерамегІа йолча мотт ше, массе оагІорахьара топаш еттача наьъьа участке ший-венинаар из; вогда пахь ве-заш дар гІуларх, хІаьта из ва вогда а водар. шийна чоь хиннилгга, хетаргахьа, чІоагІа хиннилгга а хоьш.

«Бятэгэра» ; хъьох ДІаьхьачуча цун аьрдеьхьарча борта юхье мекар, подразделенеташ юкъъера бувзаш лоаттабеш волча радистана улуур. Тіеш хулгалле дезаш дар. ЮхьаьхьекаР минкута хьалхараІа ше хиннача оагІорахьара.

Шаккха а машина йоагІар яр ІалаьмаТе йоагІар. Цо ший тайпача салта, тІчъьк мотт лакха уграгІъхуар ала, цистернаш ыйга а іапар, Іавржа кІур белла лотаелиаар ремонт ше сийгаш уграгІъхуар кубоваш тІара, ихьаметтел-жетала а доагаш санна хетатора.

Ду унзарча цІерагара шоргІига тІехьашка йодар таж, цун йоккхача тоьа ствол ту цІера алана духхьа тІевгзаеш яр.

Тоцаш чІоагІагІа ета йьлайбр. Автоматиш цулемет-ниш очередаша, лоаннаш лук-керо беба а деш, цкъа ший техкаша хадзаьъа тата деллаг-дар лоамашка.

— ДІаала разведчикашка, лакхеъча гІолла аьтта-ваьъ хъьарабоьла, — аьлар цо радистага.

Чесаза санна сиха а чІоагІа а ала велар из, банъьда. вІашТехьадалнабар. Сеца вийзар хІара дош массаза оаІ, ца ца деІаеча вигнабар.

Вийг цІнет шийга хетар тІа дьъ микрофона Іотіавийрзар. «ХІама теркал данзар», — ихетадир Руслана, Из иІенигара хьалха хІама цунна шуьйга йоазъа хІанз хоьш вар: шийга духхха сатохазлургдоцилга, цхььиггара новкъостал эшаш ца деІаеча, духхьа чоь яьлга ДІаала деъ-вар. Мишта аргда? Хьанга аргда? ТІом беш ба, хоадам болаш а вийса а Йолча цун командирашка хьежаш бе-ргригаш. Цун опытах бІубенга ба. Сенна дувнаргда из, дуккхаенешта чІоагІа лоархІа-ме да из ухьаза хиларш-цюшта уллуь.

ТІахьожжаьъ танна тІара йоккха тоь техар йоагІаш латтача машкинашта. Сиха-ваьъ ургаІ а баха ну сахьете бе-жар кхестача алан ІоагІа. Гусенницашца зов а деалга танк тІайолаеларга налвинкех кохьеъначка хІаматтар духхьаІ ну можагІатеш цІера, тІаккха цуьна ДІаІхьайла а ьъар.

Руслан Іохайра чарха ШийІхча резвинага ДІаІга а теІа. Корта юхатІехьашкахъа бахийтар. Садаха тІех-тІехьагІа хьлагІа хулар. Тіеша баге а йийІаа фо чу-увзар. «Танк чакхъьалдар ну сийнача цІера юкъъе ГІолла.

— хетадир цо. — Яьлначе, тІема жоагІа ма-ваьъ ца ма-мет-гех. ГІулакх дьъ дьалнаде».

Эпсарех деІ цунна Іотіа а вийзза хІама хатта велар. «ДІаала деза, хІама ма ме-гаргІа. ДІаадь ишт яхоаче..».

— Сона, хетаргахьа, тоь кхийтай, — хІара дош хьоьстелеш аьлар цо, ше яхар ца деча бордеташ яхьъьа-чоь тара йолча оавахи ше цец а воалаш.

Лохерча лоаІгІа «бятэгэра» чуваьккхар шъ. Куртка Іоьлъкхар. Чоь ехка болабелар-«Хьанз дерригга а ДІадьъьлаш». Юхедисар цаІ мара дац: цхььиггара командованин ДІаъьнга...».

— Сона мотта вусаргга майор Паперник, — йиш хьалъача санна халла аьлар цо уж дешаш.

«Бятэгэр» массеи ший е-тоттача оаІгІа хьоаІгІа ваьъьа тІа юха а хьайба лохехьа Іочуьхьийдар.

* * *

Дика хурргар ишта яздича: тоь вІашагІгехар Афганистанах. Амма из банъьдар. Цунна мегаІ тхо вІашагІгота, хІана аьлча тхо шанхьа а — Руслан а со-м. — ІІшолаІ хана тхоьй декхар яхоачашдеш цига хиннадь. Ауш-кам комбат вар, со — «Комсомольски правда» собкор. Дуьхьала ту хьаьъьа тІа наьъьаш вІашагІгехета тарлуш дар, банъьда, кхел па хилдарх из цига ниййдаланзар.

83-ча шера біаьсти тхо вІашагІгехар «Комсомолна» яхьлагІча этажо. Фрунзе цІерагІча Военни академе цІьъоаІгІа курс чакхйоаккхаш вар Руслан. Советски Союза Турпал оаха хьийкхар вар Энибастузе ударни гІишло хьалъеча йодача газета «десантаца» вахийта. Зайчеш чакхъььиннаучу тІехьагІа венавар из командировке вахара цъьалдола деша хьоастаде. Лаккаха; хоазча деггІаь листа менгаш дола, цІишйх доккхаЛ дё хоша а, пуцца цъьана цІийлуш эхь хеташ а вола из. Цу сальате везавелар цунна хоъе меа хиннараша.

Хетаргахьа, цу дийнахьа дена доттагІий хилар тхоах.

Руслан воагІаш вар редакце д со водача тха цІагІа а, хІаьта со а водар наст-наста Садови гом та тІа хиннача оБщениге цун зІамигача цІагІа хьоаІгІа, цоозза ваха хиначоне а, цун дан нанеи дахача. Командировке тхо цъьана уъаш а пиъсдениад — «Комсомольски правда» дела «Комсомольски правда» цІерагІ шаларшна вІашагІгехета уъаш. Хоккейни матчаш йоалаш цъьан команда бодельщикаш а хиннад тхо- Кхиижаш хуъцаш а а хиннад. ІІхьаЙолча хъьаьъа на чІоагІа иъусаш а хиннад. Академи чакхъььиъкхачуч тІехьагІа юха а Афганистане дехар а дъь из ваначача, ДІаъо тхона юкъъера бувзам пиъсмошка ГІолла дъьттар.

* * *

Ше санна бараш ахьа боаш, ерригачА Совозе а цаІаш мара боацаш ба Аушев пар деъзал. Юъсала Султанех Эсолта Тамарен пхи бер да. Царех кхоъ — апсараш. Кхоъкхе в эскар. ДРА гІуларх дехар а.

Вожиханіъола Адами зІамагІвола Бахьаудинн тахан Фрунзе цІерагІча Военни академе дешаш бе.

Кхаь вешийна — кхойтта (!) ордени медали енай, интернационални дехкар яхоачашдеча яъонахчали майра-ли гойтарх.

Из гІуланх белгала да цъьаьккха хІама бахьан дола а, АушевгІар венарий ме-ккхоъшта юкъе цъьан хана денз военни профессе башка сий деш ца хиларах. Уъхаза мара ший эттара чІоагІагІа ший деш продавеш. ЧъьаьгІар довккхачуч, товароведа говзаъ? Дуъца хабар дац, молларІа а гІуланх лоархІаме да. Дъьхе дорахьа. Ший дезаца дезаг1а дола гІуланх! Дика лархІа доагІий хІанварча сатийна йоацача хана военни учалища конкурсан йоахкаргІа коикуре торгови институте хилар?

Юъсала Султан, цар да, донкхий хабараш дуъдуца тІеІаш ваш. Дуъхьал из на цаъ рех бІухой хьалъкебьар.

Грозненски таксопарке таксисташа цоай бригаде ДІаІзъаьъ Аушев, Мальсаги Аушев, Бисултани Советски машара фонде ДІаухийт цар. Руслан массаза а, цъьаьккха чІагІа халехьа, сиха вода таксопарке. Цунна дика Іоъза цу іохаде ца дезаш деча гІулакха мах. ТІехъьара из цІаъенача хана тансисташа цунга аьннад:

— Хозий хъона, Руслан, гІо деп хтона? Адрес дайтал тхона духхьа ха йоацдаш телевизор чу гІолла хьалъекхача ца шишлаеш. Сиха?

— Сенна деза шоана из?

— кхетадинарр Руслана.

— Мишта, сенна деза! — раъза банар таксисташ.

Моцала вах боаш ма гаттий цига. Оаха собране лаьрхІад ахчанца а продукташа а гІо де.

* * *

Ялтара кийнаш а тухнаш, колошнаш тІайоаъка иккаш а юъхаш юоналарга техача гІанда гІа сатийна багІа боаннкий нах. Кхъьхийначарча тара я цар цІийнена фоарташ, шонкаш пиъна да куъгаш.

Шашлыка а кІура а хьаж етталу.

Бокъо яьккхай йар ишта хІаманна сагота а боацаш юхедисача цоай дерригача хетара бІарахьежа.

Руслан бІаргаваІча бокхий нах хьалгІоьт, ьъттага куъг дог доаллача мотт ДІаІлуъуг: «Салам..».

Руслан эхь хеташ цІиййенав. Из вІалла хеза хІама дац бокхий юъаной 30 шу дъьнача зІамитача сага хьалхалнна хьалгІеттилга.

Цхьабакъа, ца шоаш мел яъькхача хана цу тайпарча хІамига сагага хІеннаш уш баьъІа хила а тарлеш?

* * *

Столични цъьана учреждение выступлени яр тха. Руслеиага хьаттар: ДРА гІуьлех деш волча хана эттара чІоагІагІа хьона дац цу луш ше-ту-ру дижар фу дар? ЮІезаига хье а венна кисара пиъсмоот хьалбакъкхар цо. Цу чура хьаьъьар иенатехача алапаш-ца ладьъча санна йоазуъ тІадола полевой почта штемпедь тІаларта листаш.

— Аз-ІоденШоаІ. Лиз Санийтара, са батальона лейтенантагара, дена пиъсмо.

Шортгига, вер тохабоке оаа хуъцадуш, юкъъюкъе юъмарга хІама латташ

Вай лоалахой болча

ХЬАМСАРА ДОТТАГIИЙ

Кхулбаседа Хинрий мехка уьк деношка ва балькха хилар Моно-льский халкъа республикера журналисташ. Уьк тIайнар КПСС обкома бюро членаца. КПСС обкома поллагIеча секретара Р. В. Себетова царга пIайдар республикке бахача кхъаьбгамоша КПСС XXVII съезда решенеш кхоьачашъеча лоацача дахьках.

КПСС обкома пропаганден агитацен отделе, парте Орджоникидзевски горкоме, КПСС Алагирски Моздокски районкомаша, «Электроник», ОБАТЭ, электролампион заводий, синцоволампионни комбината партизмашна хъаьший хьекар партийни организацей бахача опыта-га.

Цуп тIехьаГIа Монголера новьсчотй республикански агропромышленни комплекс. Герда вIашатIехетаргIа чакхдаьлар кепайбозан IIагIа, «Социалистическая Осетия».

МАШАР ХЬАЙКАБЕР

«Машар хьайкабер» — йиштта оалар цIи хезача советски поэтах Тихонов Николай Семенович. Цуп 90 шу дизар шерра дездеш республикно.

Дагестанщатта дукхаллеа Н. С. Тихонов, дика йовз цуп повзи, публицистика. Цо айхъа бувзамаш лоаттабаздаь дагестански литература классикашна С. Стальскица, Э. Капиева, Г. Цадасаца. Поэта дукха къаьхьIагIо-ча ерсий йоазонхой кхоллIамаш довзарг-долаш, дунен культура йовзарIIолаш. Этгара хьалха Дагестане ца вена 1933 шера, шийца П. Павлекон В. Луговской волаш.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-финансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта профтехучилищашна, тIехьаьгера-на магирхой тIаберзабелга. Цу хьакъехьа духка кхо-хьийгад училище. ХьалхагIа ахкан замалахьа кхыччаьа болх бе дашна-ноанойца шоай берашца да цо дохийташ кхо-кърдениш пийсизора тхона, дешархой шоаш а цхьаьйочча хьена духьала хуьдар. Уьк шера тха хургIолла новаршин кондитерашна производственни практика чакхIоаннхаш хиннаб Нохч-ГIалгIайчен, Дагестана, Соче, Агоя, Алтера кхььегамен едоронтельни лагерашка. Цу мотт-тигашкара тха мехкарашта барклашн оалаш дукха дIайха деши тIадолаш кхььа-таш дахьхар.

Училище производственни цеш хьекара мастерашна дукха болх бу дешархой знанеш тIехьоьжам долаттабар дукха торгови вы-численней кабинете оттаьяй «Ленинградец-1», «Электроника» яха микроконьпьютераш. ХIанза оаха лерхI информатикан вычислительни техникин кабинете «Ленинградец-2» программированни микрокальку-лятораш оттае. Иштта лерхI продавщий деша-IомадечаР лаборатор пар знанеташ дешархой оттаьяй «Ленинградец-2» оттае.

Школьни реформа шерра-гIа боахилга ховргIолаш да уьк шера тха училища ара-хийца 600 саган 100 таргIа деша-рхо «тIехдика» дип-лом долаш хиларга хьежа-ча а.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-

Училище болх беш и КИД. «Атенсть», «Поиск» яха клуб-баш. КИДга доакъашхоша кахьаташ кхухьийт Москвах, Ленинграда, Алма-Ата, СССР кхыйолча городашкар-ча. Цо кхыдоьгIа ерсий ту-чилищай дешархошна. Ин-тернационални кхетама до-кхуьа дакъа дIалоаш цу хьоа-шъало. Хьакъеча хьамсара-ча цо леладу дукха. Кхулбасе-да-Хинрий АССР мехкаловски СПТУ-3 дешархошгара хьашпа Социалистически йхьа договор яа тха, цхьана мероприятеш чакхIоах.

Дешархошта атеистически, интернационални, патриотически кхетам балара-дешъе болх бу тха берригача преподавателаша, производственни дешар хьекара мастерашца. Дешархошта кхоьачашъIай атеистически балха докъмотгIар а хинна дIа-этгад училище ийчдаь дола «Атеист» яха цIа. Болх беш и атеистически кхетам балара координационни совет. Кагпрохьта хьалхашна до-кладани лекцеш ени ткъаьмах болча педагогашен декрадоесть. М. Горбаковас, Л. Базоркинас, кхьабараша.

«Поиск» яхача клубо Нохч-ГIалгIайчен историн дувцаш йода Iалъамаьте ду-кха материал гулъьяй. ХIанза дIахоьхош да лехамий йалгIш. Сийлахьойчаша Октябрьски Социалистически революцо 70 шу дузаш цу балха итогаш а ерьза, училище музей хьа а ергье-ча.

Торговлена, общественни кхачанна, госпродсбержаканта дьырхIа специалисташ оаьнгIо оаьхьа училище бу тхаьоно кхетам балаш-дешархошта юкъе правонарушенеш на хилийтараш тIеберзабь болх. ХIанза учи-лище бен правовой консультаци толхаеш бола дешархой.

Бонкха теркам тIаухийт оаза спортивно-массови бал-ни социестически-оборонни-тельность дегIайоалаяран. Болх беш я волейбольни, баскетбольни, истола тIарца тенниса, нездара, яйтача ат-летика ца хесаш, художественна самодеятельноста чуйоа-тIаш йоьала вокальни, халхара, хоровой, художественни лецаца кружконаш, чакхIоах конкурсаш, къажараш, спор-тивни яхьаш.

Реформа кхоачашъеча лакхе бена дешархой самоуправлене, комсомольскини профсоюзни организацеш ма-лоарлхаш. Цунна тIаберзабаь болх беш я тха училища ВЛКСМ комитета уьпрофкоми-тет.

Герда хьанйца дешархой

дешца дIабоьлебенна хьалхарха деношца дена педагогически коллектив уж бовза, царна фу хов хьажа йолалу. Цар дерригача данней ларда-тIа коллективе а полаттабар-га йолла а царца берггбочча индивидуальни балха планаш оттаю.

Кердача реформа дIадехарашна хьежка болх бу учи-лище дешара-кхетам балара процесс идейно-политически лостамагIа лелаяра, марксистско-ленински доктрIина, чIоагIа интернационални кхетам болаш дешархой хи-лийтара.

Дешархошта кхъьегамен нравственни кхетам дулга цхьана доагIаш да учи-лище. Уьк шера, массала а санна, «хьувкъам» яхача ерригтсоюзни операце дакъа лоацаш хилар тха. Нашгерчин района «Новогорский» винсовхоза комсаш чуэцаш тIо дир кагирхоша, цига дика тола-маш а дIьлъар.

Училищо кийчбаьла де-шарпохёх ала дуьхка дика хIамаш да. 300 сов-IIа тха выпускница коммунистически кхььегамен ударник а полаш кхъьегамен ба. Царех дукхахабаран районни, городской Советий депутаташ ба. Цхьа мел дакъа кхоачаш-ба ала ййни яц. Дешархошта коммунистически кхетам бала-гара, керда эффективнеIIа йола формаша методаши лелаш хиларга учи-лище. Йолаш гонзал царна езаялий-та, патриотаи, интернационалистан болаш уьк хьалхех-ба тха калларах тIийна я на-ха гIулакх дара культура.

Тха балха тIа массеях про-блема я. Масала, республика торгопе министерствоно предприятеша дукха нах-чубоагIаш йола индивидуаль-но-бригадни дешар йаш-тIехьдоаккх. Цу гIулакхо дукха новкъарлелаш эр дро-ьывоздвенни практика чакх-поаккхуьа хаиен базови пред-приятешка болх бе вырыч-ни-ш дIахийтIаган. Произ-водственни базан шоайла ейши гаьна йдан хиларех. ХIаьта уж 400 я. училища транспорт ца хилар бахьан долаш кизаларш да производственни дешар вIашIехь-дакхеи дунна тIаьхьонна доаттабен.

ХIанза тха училищо дишза двигодаюр да хьалхалаттача пвспринимательни цIе санна болча училищашкаен поьи хьаьнара болх кердабоаккхинга. Знанеши профессионални нийчоь дакхаIIа ки-лийтара тхона тIоагIа ши учебни тикен учебни отношени.

А. ГАНДАЛОЕВА, СГПТУ-6 директор.

ХУРГБОЛЧА ХЬУВКЪАМА

Малгобекски района М. Горькое цIеперIуа совхозе план 20,7 центнер йолаш, хIара гектара тIара 22,5 цIер-нер а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-техучилищашна, тIехьаьгера-на магирхой тIаберзабелга. Цу хьакъехьа духка кхо-хьийгад училище. ХьалхагIа ахкан замалахьа кхыччаьа болх бе дашна-ноанойца шоай берашца да цо дохийташ кхо-кърдениш пийсизора тхона, дешархой шоаш а цхьаьйочча хьена духьала хуьдар. Уьк шера тха хургIолла новаршин кондитерашна производственни практика чакхIоаннхаш хиннаб Нохч-ГIалгIайчен, Дагестана, Соче, Агоя, Алтера кхььегамен едоронтельни лагерашка. Цу мотт-тигашкара тха мехкарашта барклашн оалаш дукха дIайха деши тIедолаш кхььа-таш дахьхар.

Училище производственни цеш хьекара мастерашна дукха болх бу дешархой знанеш тIехьоьжам долаттабар торговли вы-численней кабинете оттаьяй «Ленинградец-1», «Электроника» яха микроконьпьютераш. ХIанза оаха лерхI информатикан вычислительни техникин кабинете «Ленинградец-2» программированни микрокальку-лятораш оттае. Иштта лерхI продавщий деша-IомадечаР лаборатор пар знанеташ дешархой оттаьяй «Ленинградец-2» оттае.

Школьни реформа шерра-гIа боахилга ховргIолаш да уьк шера тха училища ара-хийца 600 саган 100 таргIа деша-рхо «тIехдика» дип-лом долаш хиларга хьежа-ча а.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-

Кхъьегамен ба, ткъаьмах дукха бу дешархой знанеташ тIехьоьжам долаттабар дукха торгови вы-численней кабинете оттаьяй «Ленинградец-1», «Электроника» яха микроконьпьютераш. ХIанза оаха лерхI информатикан вычислительни техникин кабинете «Ленинградец-2» программированни микрокальку-лятораш оттае. Иштта лерхI продавщий деша-IомадечаР лаборатор пар знанеташ дешархой оттаьяй «Ленинградец-2» оттае.

Школьни реформа шерра-гIа боахилга ховргIолаш да уьк шера тха училища ара-хийца 600 саган 100 таргIа деша-рхо «тIехдика» дип-лом долаш хиларга хьежа-ча а.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-техучилищашна, тIехьаьгера-на магирхой тIаберзабелга. Цу хьакъехьа духка кхо-хьийгад училище. ХьалхагIа ахкан замалахьа кхыччаьа болх бе дашна-ноанойца шоай берашца да цо дохийташ кхо-кърдениш пийсизора тхона, дешархой шоаш а цхьаьйочча хьена духьала хуьдар. Уьк шера тха хургIолла новаршин кондитерашна производственни практика чакхIоаннхаш хиннаб Нохч-ГIалгIайчен, Дагестана, Соче, Агоя, Алтера кхььегамен едоронтельни лагерашка. Цу мотт-тигашкара тха мехкарашта барклашн оалаш дукха дIайха деши тIедолаш кхььа-таш дахьхар.

Училище производственни цеш хьекара мастерашна дукха болх бу дешархой знанеш тIехьоьжам долаттабар торговли вы-численней кабинете оттаьяй «Ленинградец-1», «Электроника» яха микроконьпьютераш. ХIанза оаха лерхI информатикан вычислительни техникин кабинете «Ленинградец-2» программированни микрокальку-лятораш оттае. Иштта лерхI продавщий деша-IомадечаР лаборатор пар знанеташ дешархой оттаьяй «Ленинградец-2» оттае.

Школьни реформа шерра-гIа боахилга ховргIолаш да уьк шера тха училища ара-хийца 600 саган 100 таргIа деша-рхо «тIехдика» дип-лом долаш хиларга хьежа-ча а.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-

Школьни реформа—массане юкъара гIулакх

ХАНАЦА ГIА БОАХАШ

Халкъа боахама специалисташ кийчбара дикка материально-техническа база йолаш дешара заведеи я Грозненски СПТУ-6. Юкъера дешареи профессиональни школа реформа е йоалаче-на деш дика «IоагIеннай» ни: промтоварийи кхачан товарийи продзвещаша, конди-терапша, повараша практически занятеш чакхъхьара-вай хапарча оборудованеца Iалашъяьй лаборатореш. Училища ерриге банца кабинеташ ишIчьый кердача техпически средстваша, гойтара пособеша. Юкъера дешареи профессиональни школа реформа деши мъсстедеш, кердаьяьк тоалыЙ училища дешара 7 кабинет, шпъ лабораторн, актовни спортивни залаш, столови, 150 моттиг йола общежитни. Специалисташ лиагIа пийсбара оаха хьаьыЙ 60 сар цкъа IохаЙни йола йола керда ви-тальни зал, библиотекеи Iалашъеб дешара. Механизированни, художественни чакхдаьлар кепайбозан IIагIа, «Социалистическая Осетия».

ШколаЙ реформа керттерчарех цхьа доШ да дешархой компьютерски грамотность цкъа-ьлелла. Цудухьа оаза дешархой знанеШте тIехьожам лоаттабар дукха торгови вы-численней кабинете оттаьяй «Ленинградец-1», «Электроника» яха микроконьпьютераш. ХIанза оаха лерхI информатикан вычислительни техникин кабинете «Ленинградец-2» программированни микрокальку-лятораш оттае. Иштта лерхI продавщий деша-IомадечаР лаборатор пар знанеташ дешархой оттаьяй «Ленинградец-2» оттае.

Школьни реформа шерра-гIа боахилга ховргIолаш да уьк шера тха училища ара-хийца 600 саган 100 таргIа деша-рхо «тIехдика» дип-лом долаш хиларга хьежа-ча а.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-техучилищашна, тIехьаьгера-на магирхой тIаберзабелга. Цу хьакъехьа духка кхо-хьийгад училище. ХьалхагIа ахкан замалахьа кхыччаьа болх бе дашна-ноанойца шоай берашца да цо дохийташ кхо-кърдениш пийсизора тхона, дешархой шоаш а цхьаьйочча хьена духьала хуьдар. Уьк шера тха хургIолла новаршин кондитерашна производственни практика чакхIоаннхаш хиннаб Нохч-ГIалгIайчен, Дагестана, Соче, Агоя, Алтера кхььегамен едоронтельни лагерашка. Цу мотт-тигашкара тха мехкарашта барклашн оалаш дукха дIайха деши тIедолаш кхььа-таш дахьхар.

Училище производственни цеш хьекара мастерашна дукха болх бу дешархой знанеш тIехьоьжам долаттабар торговли вы-численней кабинете оттаьяй «Ленинградец-1», «Электроника» яха микроконьпьютераш. ХIанза оаха лерхI информатикан вычислительни техникин кабинете «Ленинградец-2» программированни микрокальку-лятораш оттае. Иштта лерхI продавщий деша-IомадечаР лаборатор пар знанеташ дешархой оттаьяй «Ленинградец-2» оттае.

Школьни реформа шерра-гIа боахилга ховргIолаш да уьк шера тха училища ара-хийца 600 саган 100 таргIа деша-рхо «тIехдика» дип-лом долаш хиларга хьежа-ча а.

Цензкхитта леладу учили-ца коллективо профориента-це деша а. Из болх толаме чакхбахар бахьан долаш, магирхой деша хьаччудара план хенал хьалха — 20 де-кургуо кхоачашъIай — 20 ца. Хьалта производственно-фи-нансовни балха план 120 про-цент кхоачашъIай.

Реформа керттерча дакъхьех цаI да, къаьстта проф-

Траиторий лафеташ тIа ор-ганическеи удобренеи тI-ювтташ цаI мара погрузчин ви отгяде. ХIаьта а лафет тIайоттарга арIIаьта хьекаш товотта ха волнсийгара лоаттаяу цу тIа болх бечча Барханоев Батыча. Иштта овсаре кхъьегамен кхашка органически удобреиеи IIаяхчу-ъаш болча механизатораша Костоев Мовле, Гандалоев Мувсас, Келигов Азмат-Гирс. кхьчаьар. Норма 14 тонн йо-йаш иштта конъюра лаврхIа-ча 30—35 тонн дIахьу пар ХIара дийнахьа.

ЛерргаГIа дIахьу совхозе кхашка комплексено окхульгу-ровани яра болх а. Масала, ХIца гектара тIа 50 тонн органически итт-ятт тонн минеральни удобренеш а кхоачийтан. 220 гектар яха кийчьеш. Масс хана генгIа а доаладу тIоанаш хуьлийтан юлл уж иштта кийчьеча кхашка. Масала, хьалха мине-ральни удобренеш кхоачийтан. Цунах хоза генгIа а минеральни удобренеех тIоа бохийт.

— Атта болх бан из, — дувцаш Фаргиева. — Цудухьа хIара шера иIезиг-кIезига кийчьду цу хьисане кхаш. Цига дIайийна культурашн. кхъьегата яларга яраш, масс хана санна кийчьаьча лаьтта дIайийначуьа дукхха а дика-ча хьуьнъ. Хьалта уьк шера тадьабар декабрь бетта кхашка пхи зоар тонн органически удобрени дIаяхьа. Хьалта дагалъабар чахкданкха цар

нин дIанхоачаргхиларех цекно ши хIанз, — Декабрь бетта тхъьсталаIга дийнахьа 4700 тонн гаргта дIайихьар, хIара гектара йолаш кхъьера лаьхIIа-ча 150 тонн дIахьу. ДIахо цу шо кхоачIа нхъьсер-на, цо шу хьаттIаххачалехьа кIе-зигагIьяле а зоар тонн дIа-яхьа каргIадирхиларех цIе-ра.

Иштта лаьтта йлат кхедар геттара пайдане а да. Уьк шера хIара гектара тIара 27 центнер чуйIйар оаха из соахка гу-рахьа ту хьисане дIайихьар, е массе хана санна кхедеш хиннаЧуп ши центнер дукхагIа. Бакъдар аьлча, оаха хьаттIачуьл иIезигагIа хилар из. Бахьан — цу хьи-сане соахка гурахьа лаьт дIа-дувш цхьацца гIалаташ ишIе-далийта хилар. ЗаявкагIа боахам шиЙ хиннаьха йа-ца яхьаш лаьтта кийчбеш бовармал иIезигагIа тайсар суперфосфатни удобренеш, дертгIа хIи лаьтта вIашIтIехьа-даланзар, и. кх. дI.

Соахка кийсдаьлI йтатча керттерча кхоачамбоанарех цI дIаданкха карагIадьнийад уьк шера. Интенсивни техно-логех дешар дIабоьлабе кийчбеш тоьъл минеральни удобре-неш тайсай. IIхьаьбакъда, кхоачамбоаллаш хий дилла йиш йоьлаш беса ма тIадоа-гIача шера а. Лотокех дьа каналаш тоадеш доладдаьлар хIанза а. ХIаьта шига де де-шарпохёх ала дуьхка дика хIамаш да. 300 сов-IIа тха выпускница коммунистически кхььегамен удархнк а полаш кхъьегамен ба. Царех дукхахабаран районни, городской Советий депутаташ ба. Цхьа мел дакъ кхоачаш-ба ала ййни яц. Дешархошта коммунистически кхетам бала-гара, керда эффективнеIIа йола формаша методаши лелаш хиларга училища коллективе. Йолаш гонзал царна езаялий-та, патриотаи, интернационалистан болаш уьк хьалхех-ба тха калларах тIийна я на-ха гIулакх дара культура.

Тха балха тIа массеях про-блема я. Масала, республика торгопе министерствоно предприятеша дукха нах-чубоагIаш йола индивидуаль-но-бригадни дешар йаш-тIехьдоаккх. Цу гIулакхо дукха новкъарлелаш эр дро-ьывоздвенни практика чакх-поаккхуьа хаиен базови пред-приятешка болх бе вырыч-ни-ш дIахийтIаган. Произ-водственни базан шоайла ейши гаьна йдан хиларех. ХIаьта уж 400 я. училища транспорт ца хилар бахьан долаш хизларш да производственни дешар вIашIехь-дакхеи дунна тIаьхьонна доаттабен.

ХIанза тха училищо дишза двигодаюр да хьалхалаттача пвспринимательни цIе санна болча училищашкаен поьи хьаьнара болх кердабоаккхинга. Знанеши профессионални нийчоь дакхаIIа ки-лийтара тхона тIоагIа ши учебни тикен учебни отношени.

А. ГАНДАЛОЕВА, СГПТУ-6 директор.

Водитель-хьехамча

Кхойтта шу совгIа ха я Эдилов Махьмуда шофер водаш хьаьвала кхъьегата «Тепличный» яхача бабыадараш ихедеш йолча совхоза мовхьаш дIа-юха кхуьъьаш ва из. Ший плен тIеххоа-чаш цо ды ши цхьа шу дIадакийтар, аварн яьяь. Цхьа моттиг ниЙсьлийтаяш шийна тIадилла гIулаюх толаме

кхоачаш цадеш. Кхыча беса аьлча, къаьстгама дисциплина-на дика йолаш болаш ва из.

Из совхоз Iойилалача гIоне цига боьа беш ва Эдилов. 1986 шера июнь бетта ГАЗ-53 яха цIена грузовик ен-наЙ хьалхалаттача шофера. Тоьа дезача хана кулг а то-хаш дораеш лелаю цо из. Иштта дика доалладьар

Махьмуда хьалха шийга хин-начоа а.

Дика новкъост а ва Эдилов. Грузовик ена новкъа латтача моллагIа шоферо-це тIехьаьчача, тIех а вахьна дIаIIоргIаш цунна эшачунга ца хьожаш, новкъо-стаЙ ца деш.

Кагийча яьхха хьекамча ва Эдилов. Шоферий курсаш чанх а яьха балха бахьараш цунца стажировка ешхул. Ше карааравань говзал камаьрша дIалу цо царна-Махьмуда балха опыт хьа а яйца хьинаре кхъьегаш цу балха шоферан бо совхозе.

Шолай совхозе гIишлош материалаш, торфах яь-лаш, бабыадараш, ихы тайна мовхьаш кхуьъьаш ва хIанз Махьмуд. Уж балхаш а толаме кхоачашъу хьинар шофера.

С. - М. ЯСУЕВ.

СРВ. Советски Союза сн, 640 эзар киловатт низ Вьетнамера дукха низ бола Фалай яха ТЭС-ен.

энергетически объекташ хьал-Хоабинь яха гидроузел еча новкъостаЙ цу. Царна хьалъеьу вьетнамский совет-хьакъехьегаш 2 миллион киловатт низ бо-ски специалисташнара чоаль-ла Черни цIи йолча додача хане инженерно - техниче-хи тIара Хоабинь яха гид-ски решеней елга дIадиЙ-рознергетически комплек- хар. Хоабинь яха ГЭС сан энергии яккхарех, хиЙ Iаьр- болх бе йолаецча электростанцеи Таро лургьа.

СУРТА ТIА: советски специалист В. Абкумов вьетнамски специалиста-ма Д. КРАЮШКИНА оцуш.

(ТАСС).

● АПН корреспонденташа хоам бу

Никарагуански революце гаврошаш

Манагуа ярдалъар дегIа кийч а ьь. Шоаш хьош доза цIей щелдеш долда хабар: гIулакх дувцаца тIерабалар. сандинистски Iаьлало бе- Дерриге а из мара дацар раш деччьаду, цар цIий сона царгара дайбар.

хьа а Iайде, дулх торгови сете лIачучет, яхаш. Из мо-чара дгагIа сиха хьетадеш да — «15 сентIбра» под-рывни радиостанци я из.

Дукха хи йоаццаш цу ра-дностапце цIе аьккхар «дочькъадь хиннача бераш-та» юкъе ниЙсвеннаь» яхача Джованни Родригеса. Хьа-та Джованни ду хана арме ванга цIий да лехаш вар-Ийе шу дьахна «Iьын цун-на тIехьа вахар. Вонккон низ болашш хила безам бар цун а революци дорах дух-жьа. ТIемеи безачча мехнеи сихача тоатола тIара IэмIга-ша шолх санна, эскара девьча долча ненан из.

Из сIинна барех уххаза оал «маскота» — «амулет». Уж духкА да, Бераш регулярни эскаре уйнна ца Iеш, Никарагуа хьачукхайсаца «контрас» яхача бандашца партизанскин тIом беча иьъастта лаьрхIа долча довьхошна а да. Йиштта долча доаьхошна денош Iадолх хаддаяза тIаккъьш, кIийленаеш еш, тIом беш-Ветгаш доах цIенна гIала йолаш, дIайха деа тIамa да-доапаш, ара, тIа-кIлад дилар доапаш. Уж да эскаре хала нъаьхьета а тIалатта кхерам бола а денонни бийсаеш.

Йиштта йолча отрядех цхьаяне — лаьрхIа хьожа-ла Сантос Лопеса цIера-гIча батальоне сона вайзар шин «маскота».

Батальон салоIаш я — тIом бечара тIехьашка яьнна яь из кхы тIа хьалйи-зара, барамашш чуэцара, кхадоза гIулакхаш дара, массеех бетта тIом беш хинначул тIехьагIа. Бакъда салоIаш болча хана цхьаяна а да деш Iеш баш уж. Кер-да задани кхачалца долча лоацача деношна хаддаяза финансически тренировкаш ю, тIом бара кийчьу. Белха ди Аз се дIавозвайтар, хIара уххаза дIадолалу Iуйрийна 5 сахьат даьлча, ах байсан-га кхоачаш хIанна дац вьинна дIаьх а ду.

Марвини Карлосн сона байзар уж бийсана тоташ кхуьсу болхача хана. Пер-тата доацаш болхар уж, йоккхий автоматаш тохара

В. ПОЛЯКОВСКАЯ сурт.

Редактор Ю. Ф. ЧЕРКАСОВ

Адрес редакции: 363110, г. Орджоникидзе, ул. Ленина, 42.

Типография издательства «Ир» Госкомиздата РСФСР, г. Орджоникидзе, ул. Ленина, 42.

Заказ 4-1-1-1

Спортивни Нохч-ГІалгІайче

Спорти вахар

Ухи шера Российски Федераце автономни республикай, крайй, областий спорткомитеташа юкъе йоьдхар-ваьла социалистически яхье хьалхара моттиг яккхарах Нохч-ГІалгІайчена нарара кара тела ШІе Сийлахь ахь-ара хетаьлча торжественни заседание кьамьалаш дьчар белгалдаьккхар дунен, Европа, СССР чемпионаш спортан мастерашш хьалхеччера вай республикански спортивни организацеша доккхий тоамаш дььадале а, спорта массови тайпанаш дегІадолар-деза, баха нах физкультурни болха юкъоьзача тоьал духха яхьа-хьакъамбоапаран долга, керда спортивни объекташ хьалъар тесса дьгІадолар. Йолаш йолчарх бинза пайда ца эцнІга. Кьаьстта эсала латт ша гІулаьх юртбоахама райончаша.

Хеталора заседане дийнар дедарехаш ю-кьолийтачарна дика урок хургьа, ІІахо йодача хана из болх сиха тоьара пар ниьъ а лохаргІа, ьаьнга. ТІаккха фуд хувца-дестиш?

Из хаттар оттадир аз Сунженски района спортпо-мІетета председатела А. Снитянан «Урожай» ДСО райсовета председатела Н. Русиновнан хьажашна.

— Бакъдар ала ма дезий, — аьлар цар, — гІулаьхьан вогІа хиннаделе, дикалгІаьха дола хувдиамаш даз тхо долча, Масал деше, ма а долаш да — райпецтегера Дьякона цІерагІа стадион.

Во хьал дар сона цига дайнар. Эггара хьалха ІЗарг тІаотт кораш наІараши доаг-наш латтача.

Цхьан хана барзІашш хувца, дувча моттигаш, спортивни болх чаьхьоаккха моменеш-неш хиннад цу чу. Хьанз ва-дерригга з пархІинг дьыхьаг; лочьъаьяь дайнхьай наІараш, кораш, систьыьнаш, шкаф, ГІандаш, пенаг Боьх-на проветаний хьалъхьай, уйнаш кагдьъ.

— Малаа ухх гІулаьхха жоп дала дезаг — хетт аз.

«Вотт» ва-ях, — йоьаг райспортсовета кулгалхочо. — Хьалхе лелабе боьхо дац, тІаьнга дигбийса доаг-кхаш стадина из деш вагІа денкарийла со а вац.

ПаргІато я ухха-за аьрдгІаьлнна лелача бергача а. Цар дукха ха йоаган юр-наш хьайийлаш тІетІад ІІаТІа, юа, ловзача майдап тІа-хий эттад. Лоаш-на аьлча, хІалакхьаьл дукхха рузьъка дІа ладийта хьабаь тІера.

Спортивни объекташ сов дукха а йолаш, из терхал цаеш йитай, аьнна хетадала тарлу йоаш а. Иштта дац из. Дикана цІерагІа стадион (школашкара спортзалаш ца лаьрхІача) рейона цаІ мара йоаца спортивни гІишло я. Тіакха мичхьа чаьхьоаккха спортсменаша шоай тренировкаш яхьанга?

Массеех масал... Эггара хьалха дувца деза «Серно-водске йолча сеана атлетика секцеех. Из болх беш я юртбоахама техникунга подвала чу. Цун тренера Бездаров Адама йоах:

— Цхьа мо дукхъаза дийцад аз-района кулгалхошка тхоашта тренажер, штангаш, гантелаш, гирбеш эшаш хилларах. Цхьабакъда массарел тІогІаІгІа помещени эш. Хіанзара тха «зал» — тІоьдал хьатІаьлна пенаш дола воодвал.

Тренер хІама ца деш - ваТІа аьлча ниьъа хургьац. Шера гаргта го тийсча нех тха рейка корайьй цунна. Цхьабакъда, уйнашта тоха ардаьх лаха аьттув бьаьнабад.

Кхы дикаІе хьал дац укъазарча ДЮСШ а. Тренировкаш шийлача ара чаьхьоах йоьаш. Наггахьа йайхача а нийелу ух — моттиг барІІашгерча школа спортивни зале.

«ТІабенача дакъо кІалхарбар эккхабаь», яхаш да хьалъа кица. Из хургдий-те кастта кьонача спортсменашта а? Хьала саьхьо ю дац. Из бакъдеш цхьа масал доаладергда вай. Иттех шу ьъа-ладергда вай. Иттех шу ьъалха районни культура ЦІен школагІчу этажа тІа йоккха воапаш спортзал яр. Дукха нах ухар цига муьтъа болча хана. Цхьабакъда, цхьаннена дагадехар цох художественни-самодеятельни шоай-ваьлча. Иштта ю. ТІаккха а, ловзаш тера зал хилар из, тІаккха кафе «СалоІам».

— Дийнахь сарралла шиьхо сар воаІІа цига, — яхаш дувц наха. — Хьаьта дукхха-нешта, езаеннача ритмически гимнастика заняташ фоІе чу хуг.

Іалъалъате во латт спортивни болх район колхозашнеи юкъозашнеи. Эшаш полча 15 спорта методиста меттел бокъонча болх беш яхьъ мара-ваьл. Нийелу цу тайпара кагІаш ялаьла эпаш ца, аьнна хеза кулгалхой-а. Методист хьо-хаьар шийла хьоьхадуча. ЦІеча Эскара цІерагІа колхоза председателла Л. Ясинеч-каяс аьлар: «Ихьа а цхьа дерДайнар са фоарта тІа хоаве доаьхарий шо?». Ихьа цуьа дІаьхоаьхаьаш — «Побе-ьа колхоза председатель-нов. Тимофеев а. Цо спортивни, физкультурни болх партийни организацеи — ГІулаьх-ларІ. Хіьата ше хоьгара дІа а этта, бІарахьежа дага ва.

Ираза бергригаш баш цу тайпара поьшш йолаш.

— Тхо гаргтарча хана спортзал хьалъе уйла йолаш да. Цу гІулаьхха рузьъка дІа ладийта хьабаь тІера.

Спортивни объекташ сов дукха а йолаш, из терхал цаеш йитай, аьнна хетадала тарлу йоаш а. Иштта дац из. Дикана цІерагІа стадион (школашкара спортзалаш ца лаьрхІача) рейона цаІ мара йоаца спортивни гІишло я. Тіакха мичхьа чаьхьоаккха спортсменаша шоай тренировкаш яхьанга?

Массеех масал... Эггара хьалха дувца деза «Серно-водске йолча сеана атлетика

Дешашца ца аьлча а...

Б. ГАНИЖЕВА сурт.

Тоха, кхы а тоха!

Грозненски цирка зале дІахойлоч СССР Куйбан обласкан чемпиона ЦІи яккхара хетаьв яхьаш. Уккхаза ІЗаргаго йиш я тайп-тайнара-чемпионаш хинна спорта ветеранаш. ІІЗеанга бан кьобабаран а. Царех ва дуьха ха йоаццан Ленинграде хиннача дуьнен халкьашта кокъерча турнире котало яьккха І. Арсалиев.

— Могаш воаццан хиларах яхьашка дакъа лаца йиш йоаццан а виса, сай новкъостех Р. Себиевх, Р. Тарамовх, А. Гучгиовх, В. Магомадовх дог лазаш ва со, —аьлар цо.—ХІанзарчоа царех сар дІакъастаздаш, шоай дозал долча спортсменашта кокъе яхь дІахохоьш ба уж.

— Кьаьстта дика кийчбеннан яхьашта цуьн механхо Р. Себиев, — аьлар Ергригоевн тренерска советан председателла В. Филимоновна.— Ше чакхдьаккхача вІашагІкхетаршна толам баьк-кхаб цо.

Яьхий кхоалаІгІча дийнахьа заье гулбеннаначарна бе-заьслар 91 килограммага-ча-ьлла дозал долча катего-рге латаш бола В. Аншонови А. Жуковсвийн. Хьагучох, кастта мехка вІашагІкхийттача команда муьтъа-рашка го мег вайна уж.

Банъда, аргІанарча вІашагІкхетарге А. Жуковсне аьттув балансар, из-ашвнр Казахстанерча боксера Муса-сев Хьасана. Ди тІехьа ларкхаІга хуьаш йоаІІа ца 19 шу шаьш давана воаьлча спортсмена говзал-ХІьлта Донецкерча Аншонова эшавир А. Чернышков.

ЗІамагІйолча дозала категорешка шоай аргІанара вІашагІкхетарга толамца чакхдьхар Армонерча А. Вартиняна, А. Демокснна, херсонца О. Сидоренкос, ленинградца Г. Ханбатырова, алма-атинца Е. Килимбаева.

Цул тІехьаГІа ДІайдолеларг 81 килограммага ехаччалца поъал долча атлетишта юкъе-ра яхьаш. Уххаза толам баьккхачарна юкъе вар гроз-нен СССР спорта мастер Гучгов Хьаберт. Белгал-дахкча деза кьонача спорт-смена лакха спортивни техника гойтаІга.

Дика дІайнхьар яхьаш ленинградца В. Рашевске, Новосибирскерча боксера А. Стулова, Киевера Э. Ильина, челябинца О. Горяева, кхыъар.

Яхьий дицлагІча дийнахьа

СССР спорта мастер М. Рашидов шоллагІча моттиге ва.

ДЗЮДО

Вештка гаргта спортсмен вар машиннаьккхаьл спортсни-нан хиннача дзюдоь йолча яхьашца дакъа лоацаш.

Командин яхьашца хьалхар-ча моттиге я «Локомотив» ДСО барттайна коллектив.

ШоллагІа я просвещение министерства команда.

Къаьст - къаьстача яхьашка котбалъар: Р. Хатуев (53 кг), С. Абдулаев (67 кг), Р. Мазаев (68 кг), А. Бекбулатов (75 кг), Ш. Берсанов (83 кг), З. Магомадов (83 кг духхагІа). Уж берригаш а «Локомотив» ДСО виналш ба. Шоай дозал 62 килограмм хьалха спортсменаша хоьъе-котвалар трудовеп Д. Умаров.

САМБО

Самбок йолча Нохч - ГІалгІайчен кубок яккхара хета-ьлча яхьашка дакъа лоацаш вар 100 совгІа спортсмен. Цига шоайла ю-ьсовеларг «Урожай» ДСО, «Труд», «Буревестник» ДСО, просвещение министерства командан. Кубок яьккхар ма-шиннаьккхаьлча. ШоллагІчен кхоалагІчен моттигашка я «Урожай», «Труд».

Шоай дозала категорешка толлар баьккхаьл Р. Мусаева (48 кг), С. Хаинмова (52 кг), У. Бисултанова (57 кг), Н. Ильясова (62 кг), Ш. Ваьнга (68 кг), А. Габарова (74 кг), М. Лянгева (82 кг), М. Гайсумова (90 кг), Х. Ахмадова (100 кг сов1а). А. Баьляна (100 кг сов1а).

Яьхий керттера арбитр вар РСФСР заслуженни тренер Ф. Купель.

НЕКДАР

«Садко» яхача бассейне чакхъьлъар Нохч - ГІалгІайчен некдарах йоьй чемпионат. ІІаьнга ларбеш ю-ьсовеларг 30 спортсмена.

Массанена чІоаГІа тоам бир Рассудзинко Ольгас оттаьлча цин республикански рекордо. Цу соьлга яьхьа-ьлча дистанцех котало яьккхар цо.

Дика чакхъьяхар яхьаш Шейко Игора, Александров Алексея, Кузнецов Олега, Степанов Виталс, Тайп-тайнарча дистанцинга нендеш толам баьккхар цар.

Хьаьшашта юкъе белгалбаьлар Гатьыо Вадим, Лазутинц Оксана, Орлова Лилия.

Чакхъьяьнначча яьхий итгаинка хьежжа вІашагІкхетаршна Нохч - ГІалгІайчен сборни команда. Каста Россе Кьулбекьен некдарах йолча чемпионате данъа лоацаш хургьа из.

Т. СОКОЛОВА.

Спорта хоамаш

Франце. Раймс яхача городе чакхъьяьлар Европа Кубок яхача хеташ воаьлча спортсмена командин яхьаш. Цига ларбеш ьаьлар Карл-Маркс-Штате Европа-86 яхача чемпионате ьъалхара ІІиь моттиг яьккхаьлча комаидапца.

Хьалхара моттиг яьккхар болгарцанна, шоллагІча мотт-тиге ба советски аьтлаеш. Къаьстта дика чакхъьяьхар уж яхьаш Балаев Руслана. Цо-ьай доаьл 100 килограммага хьалха долча штангисташ-та юкъе цунца ниьъсала сар хиланзар.

И. Арсаманов шоллагІча моттиге ва.

ТОП КХОССАР

Россейски Федераце 18 команда вІашагІкхийтар Ленпецке топ кхоссара яхьашца данъа лаца. Вай республикерча коллективо шоллагІа моттиг яьккхар.

Къаьст - къаьстача яхьашка шоссе хьалхара моттиг яьккхар вай мехкахочо Н. Стефанова, «Динамо» ФСО облсовета кубок а цунга кхаьчар.

КІИРАНДИ

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 8.30. «Росспина» халхарг» ансамбль. 9.00. Балетни студи. 9.00. Манченара хІамаш яра кусан. 9.30. Кердача шера хетаьв ейначу представлени. 10.00. «Велакъажар» яха халхарг халкъа ансамбль. 10.00. Джазови студи. 10.00. Радиотехнически кр у ж ок. 11.00. «Фантазии таншиеви дунен тІа» киноклуб. 12.00. Бераша лаьрхІа йола кердача шера елочни представлени. 12.00. Бакъдеш диспон халхарий школа. 13.00. Оперни студи. 13.00. «Меридиан» яха халхарий халкъа ансамбль. 14.00. Барзакан да-харан тетарни курсаш. 15.00. Бераша лаьрхІа йола Кердача шера елочни представлени. 19.00. Кердача шера бал. 19.00. Диснотека «ВІашагІкхетар».

Н. К. Крупскай цІерагІа культура Дворец. 12.00. «Таманшйна тамаш». Кердача шера спектакль. 15.00. Кинотеатр «Кьона ленинан». «ТхочІоаГІа да цаІ долча дотта-ГІалца» беседа. 17.00. Кагирхой салаІара сайре.

Химний цІерагІа ДК. 10.30. СалоІача ден кьуй «Нийсархо». «Советски символика» утренник. 18.00. «Дунен гонахьара новогодни киноьбар» тематически дискотека.

Просвещене болхлой Ца. 11.00. Музыка езарий клуб. Концерт-лекци «М. И. Глинка — эрсий классически музыка ъьаьхьелларг». 18.00. Кердача шера кагирхой сайре.

«Красный молот» завода культура Ца. 9.00. «ХІаман кеан тегеи ІомалУ тхо» кружок. 10.00. Балъин халхарий берий коллективо хьех. 10.30. Дезалий салаІара клуб. «Корда ца цу дезалий салаІар». 13.00. «Космонавт» яха кинотеатр. «Фаьлги кинон».

13.00. «Кружевница» яха кружок. 14.30. «Кердача цера хорово» утренник. 18.00. «Хьадулка, кагий нах» яха кагирхой сайре.

Пролетбата цІерагІа ДК. 15.00. Игротека. 17.00. Устни журнал «ЦаІ болча дезалер». 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

«Оргтехника» объединене ДК. 11.00. «Росинка» яха берий кинотеатр. 12.30. «Тха Кердача шераца кийчлуш да!». Берий сурттий выставка. 13.00. «Кьона визальщицаш» кружок.

М. Горькс цІерагІа клуб. 11.00. Бераша лаьрхІа Кердача шера утренник. 19.30. Кагирхой салаІара сайре.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

27 ДЕКАБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Илли оал Литовски ССР халкъа коллективе «Лиьюмай» яхача хорс. г. Каунае.
9.00 — «ХІана, сандухьа». Берашца йоьла передача.
9.30 — Болама кхераме.зо.
10.00 — Дунен халкъан кхолам. Г. Тудор — румынски халкъ пилеш яккхьашдер.
11.00 — Саг. Іьалтта. Вселенни.
11.00 — Дай-нонай ди — шоатта.
12.30 — «Внимание, елка». Мультипликационни фильм.
12.45 — «Массанена з хІаранена ю».
14.30 — «Литературни альманах».
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — «Гушдар — тешаха дар».
15.45 — «Цхьан тхов кІала барХІ са». Документальни фильма премьера.
16.35 — Спортивни разминка.
16.40 — А. Гурилова романсаш исполнячашъю К. Р. Лисицангар.
17.00 — «В. И. Ленин. Бахара оагІонца». «Шераша нийсаца дола денош». Телевизионни дунна сереш йолча художественни фильма премьера. Фильм 1-гІа. «Истоге духхьашхьа».
18.10 — Халкъа иколлиза шоллагІа Ерригсоюзни фестиваль.
18.40 — Ца малар — вахара «орма. Тюменски областера передовика.
19.10 — «Кердадараш».
19.15 — Сийлахьа Октябрь революцеллера. «Истоге довзрдаша хуггІараш». «Я огне брода нет». Художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.40 — «Шаттален сайрийна». Музыкальни ринг. Ленинградера передача.
22.55 — «Кердадараш».
23.00 — «Футбольни обозрение».

II ПРОГРАММА

8.00 — ІЗйранара гимнастика.
8.20 — «Город Калинин». Документальни фильм.
8.50 — Ритмически гимнастика.
9.10 — «Хьйранара почта». Музыкальни программа.
9.40 — «Зо-ьа особого внимания». Г. Фрунзе педагогически института доцента практика школьни реформаца ювзанача проблемаш мтогех.
10.05 — «Для всех и любом возрасте». Городошни спорт.
10.30 — Дунен художественни культура. «Монолог об Александре Блоке».
11.35 — «Нохч-ГІалгІайчен ненах».
11.40 — «Іоаман ихалсаг». Телевизионни клуб (ГІалгІай мотт).
12.15 — «Илли оал Н. Чепрагин». Фильм-концерт.
12.30 — СССР абсолютни чемпионати боксах СССР кубоки. Финал.
13.15 — ДІалонх Ю. Сидоросе (Бел).
13.35 — Реклама.
13.40 — «Иннъ берий клуб».
14.40 — «Тоо Адам пригласшаете». ГДР телевиденне концертни программа.
15.30 — «Прекрасно по пятьбалер ихьана-ьаьнга, берий знанеи динкат лакхъар, дешар производственни къаьсгараца увш хилар.
16.00 — «Протезированиро Іан». Мультфильм.
17.00 — Советски илле концерт.
17.10 — «Хи ГІара бан».
20.00 — «Бийса хІийттар, дахьъана хІийттар, ца хІийттар».
20.15 — «Бакъдеш ІІйдар».
21.00 — «Ха».
21.40 — Хьалхарчой дехарца. «Последний гондит Камо». Художественни фильм.
23.10 — «Кердадараш».

28 ДЕКАБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Ритмически гимнастика. Фильм-концерт.
9.10 — «Пищлош хьалъярни аргуттарчаьнга». Кинокурнал.
9.20 — «Спортлото» тираж.
9.30 — «Ухьанара почта».
10.00 — «Аз ГІулаьх ду Советски Союзах!».
11.00 — «Уйранара почта». Музыкальни программа.
11.30 — «Иннъ берий клуб».
12.30 — «Музыкальни киоск».
13.00 — «Юртара сахьат».
14.00 — «Унахьіенч».
14.45 — «Иннъсет, илля». Кишшнвара передача.
15.25 — «КулгалхоаІогрг». Мультплликационни фильм.
15.35 — «Хенан шийла». Поэтически экспозиций. Николай Рубцов.
15.55 — Фанташ йолаш ки-

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е дІаоттаІ».
8.30 — «Инкубаторера ларзе». Художественни фильм.
10.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.30 — Концерт.
19.15 — «Инкопанорама».
21.00 — «Ха».
21.45 — «Ца цІа».
23.10 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е дІаоттаІ».
8.30 — «Инкубаторера ларзе». Художественни фильм.
10.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.30 — Концерт.
19.15 — «Инкопанорама».
21.00 — «Ха».
21.45 — «Ца цІа».
23.10 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Инкъ берий клуб».
9.40 — Н. Носова турпалаш экрана тІа. «Незнайка с наших дворов». «Незнайка в серке. «Незнайка сюрпиза».
10.45 — «Кердадараш».
13.30 — «Кердадараш».
13.40 — «Ньына школа».
16.10 — «Ловзаш эрнтела тера». Кхо. Гоцце фальгрех оттаьнарча премьера.
17.15 — «Кердадараш».
17.20 — Фильм-спектакла дІаходедар.
18.15 — «Гишлонхо».
18.43 — «Тхо дунен тІа».
19.00 — Хоккей. Олимпиада хьалъара турнир. СССР сборни — ЧССР сборни. Канадера передача.
21.00 — Перерыв йолча хана (19.40) — «Кердадараш».
21.10 — «Нохч-ГІалгІайчен ненах».
21.40 — «Машара тІехьа ньъсаран лоттабар илли».
22.50 — «Тахан дунен тІа».
23.05 — «Атлет». Телевизионни документальни фильм.

III ПРОГРАММА

8.00 — «Уйранара гимнастика».
8.15 — «Пионерия». Киножурнал.
8.35 — «Уралера фальгташ дуьхьа». П. П. Бажова сахарарчи хьоллмаган.
9.30 — «Шо-ьара доаш дар-дар дех оаха». Іилма-доазийтара фильм. Ленинград.
10.00 — Драматургин театри. «Дон Кихот».
11.40 — Ботаника. 8-гІа классе. Экзо тохача бакъдеп-лай доаг бесаш.
11.00 — «Композиш». Іилма-доазийтара фильм.
11.10 — «Эрсий къаьнаш».
12.00 — XIX бІаьшерен эрсий искусствон скульптурин кор.
13.05 — «Юртара сахьат».
14.05 — «Кердадараш».
16.50 — «Вежарашца дезаш, дог ма дІаоьдуьйла». Дакъа (нохчий меттала).
17.00 — Кинокурнал.
17.10 — «Нохч-ГІалгІайчен ди».
17.30 — «Гургаг», Папан, маман, сон — барттайна дезал.
18.00 — «ХІАЪАНА ПРОГРАММА МАССАНЕ А ЮЬЪАРА ГІУЛАЬХ. «Шу йиеге доаллаш». Ленинградера районан «Ленинграда совхоз).
18.30 — «Харцара новкъа». Нохч-ГІалгІай телевиденне документальни фильм (нохчий меттала).
19.00 — Дунен халкъашта юкъера панорама.
20.00 — «Вийса дахьъана хийла шун, берашш».
20.15 — «Уйкъиено».
21.00 — «Ха».
21.40 — «Ловзоп дехьарча фильма эцнан. «Хоо любит и бросает» (Румыний).
23.05 — «Кердадараш».

РАДИО

27 ДЕКАБРЬ

6.40 — Керда хоамаш.
8.15 — 7.00 — Хоамаш.
8.15 — Республикански газетий обзор.
8.30 — Передачай программа.
8.35 — 8.45 — Техникана ремонт яра — лакха дикаи (нохчий меттала).
9.15 — Радиоладуьгларгой хаттарашта жоп ло НГІАССР «Вестник» министра Н. Албастова.
10.35, 10.40 — Ашшаш.
11.00 — «Ньоналу».
11.30 — 12.00 — «Критическ-ти талгІе тІа». Радиожурнал (ГІалгІай меттала).
12.40 — «Салаіара минуташ». Литературно - музыкальни комнозиций (нохчий меттала).
13.00 — 13.15 — Ашшаш.
13.15 — Концерт.
15.15 — 17.00 — «Кавказа ІуйранаШ». Радиожурнал.
18.00 — 19.00 — «Музыкальни почта».

УКВ

17.00 — «Добры молодцы» яха ансамбла концерт.
17.42 — «Салаіара минуташ».

13.00. «Кружевница» яха кружок. 14.30. «Кердача цера хорово» утренник. 18.00. «Хьадулка, кагий нах» яха кагирхой сайре.

Пролетбата цІерагІа ДК. 15.00. Игротека. 17.00. Устни журнал «ЦаІ болча дезалер». 19.00. Кагирхой салаІара сайре.

«Оргтехника» объединене ДК. 11.00. «Росинка» яха берий кинотеатр. 12.30. «Тха Кердача шераца кийчлуш да!». Берий сурттий выставка. 13.00. «Кьона визальщицаш» кружок.

М. Горькс цІерагІа клуб. 11.00. Бераша лаьрхІа Кердача шера утренник. 19.30. Кагирхой салаІара сайре.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

28 ДЕКАБРЬ

7.15 — Республикански газетий обзор.
7.30 — Передачай программа.
7.35 — 7.40 — Хоамаш.
8.25 — 9.00 — «Шоана дунхаеза ашшаш».
11.20 — 12.00 — ІЗйранден музыкальни программа.
15.15 — 15.30 — «Ца малар — вахара норма» (ГІалгІай меттала).
16.00 — «Школьни гІоьчлош».
16.30 — 17.20 — «Кьона тІехье» (нохчий меттала).
18.00 — 19.00 — «Илеца доттагІаи доачарна». Концерт.

УКВ

17.00 — Дакъа Тухманова илЛей сборник.
17.41 — «Сайгьердача тапгІе тІа». Литературно - музыкальни композиш.
18.00 — «Халхарга дех». Концерт.

Музыкально - литературни композиш.
18.02 — Илли оал Димаев Сайпда.

28 ДЕКАБРЬ

7.15 — Республикански газетий обзор.
7.30 — Передачай программа.
7.35 — 7.40 — Хоамаш.
8.25 — 9.00 — «Шоана дунхаеза ашшаш».
11.20 — 12.00 — ІЗйранден музыкальни программа.
15.15 — 15.30 — «Ца малар — вахара норма» (ГІалгІай меттала).
16.00 — «Школьни гІоьчлош».
16.30 — 17.20 — «Кьона тІехье» (нохчий меттала).
18.00 — 19.00 — «Илеца доттагІаи доачарна». Концерт.

УКВ

17.00 — Дакъа Тухманова илЛей сборник.
17.41 — «Сайгьердача тапгІе тІа». Литературно - музыкальни композиш.
18.00 — «Халхарга дех». Концерт.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-85-07; бехктохама секретара — 2-84-68; отделий: партийни вахара — 2-80-12, 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-75-81, 2-65-01; юрта боахама—2-47-84, 2-90-66, культура — 2-84-75, 2-75-78; письмой — 2-85-64; машинописни бюро — 2-89-51; корректорске — 2-89-58.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактор — 2-45-57; заместитель редактор — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-80-12, 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-75-81, 2-65-01; сельского хозяйства — 2-90-66, 2-47-84; культуры — 2-84-75, 2-75-78; писем — 2-85-64; машинописное бюро—2-89-51; корректорская — 2-89-58.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттен деношка

СФ02488. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий» ул. Маяковского. 92 Заказ № 4865.